

Plats och tid

OKG Simpevarp, möteslokal Blå Jungfrun, samt via Teams 2025-02-06 kl 12:30-14:00.

Beslutande i sammanträdeslokalen

Andreas Erlandsson (S), ordförande, närvarande vid §§ 1, 4 och 6
Sven Gunnar Persson (KD), vice ordförande
Leif Axelsson (SD)
Ann-Charlotte Pernius (M)
Marcus Fridlund (S)
Akko Karlsson (MP)

Meddelat förhinder

Lucas Lodge (M)
Catrin Alfredsson (S)
Ilko Corkovic (S)

Övriga deltagare

Fredrik Björklund OKG, Fredrik Heyman OKG, Petter Olsson SKB, Johan Kastlander SSM, Anders Verneholt SSM, Torbjörn Karlsson SSM (via Teams), Adnan Kozarcanin SSM (via Teams), Frida Tidäng Länsstyrelsen Kalmar län (närvarande vid §§ 1, 4 och 6) samt sekreterare Niclas Lundström

Paragrafer

§§ 1 - 7

Justering plats och tid

Digital signering vid den tid som anges i den digitala signaturen på protokollets sista sida.

Andreas Erlandsson (S)
Ordförande

Sven Gunnar Persson (KD),
vice ordförande

Niclas Lundström
Sekreterare

Anslag

Det justerade protokollet offentliggörs genom detta anslag.

Beslutsinstans: Lokala säkerhetsnämnden vid Oskarshamns kärnkraftverk

Sammanträdesdatum: 2025-02-06

Anslaget sätts upp: 2025-02-19

Anslaget tas ned: 2025-03-14

Förvaringsplats för protokollet: KS-kansli, digitalt

Underskrift _____
Niclas Lundström

Utdragsbestyrkande _____

Innehållsförteckning

- § 1 Information från OKG AB
- § 2 Information från SKB AB
- § 3 Information från SSM
- § 4 Information från Länsstyrelsen Kalmar län
- § 5 Föregående protokoll
- § 6 Verksamhetsberättelse och bokslut för 2024
- § 7 Övriga frågor

§ 1

Information från OKG AB

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Informationen noteras som mottagen.

Dagens sammanträde

Nedmontering av O1/O2

Information om statusen gällande nedmonteringen av O1/O2 tas ej upp på det faktiska nämndsammanträdet. Däremot samlades den lokala säkerhetsnämnden med de inbjudna deltagarna från SKB, SSM och Länsstyrelsen Kalmar län före nämndsammanträdet start för ett studiebesök på nedmonteringen av O1/O2. Fredrik Björklund på OKG tillsammans med hans kollegor informerade om det pågående arbetet på de två avställda anläggningarna samt visade runt på O2:ans inre område. Bland annat besöktes reaktorhallen, området där reaktortanken hade varit placerad, området under reaktortanken som kallas "wetwell" samt turbinhallen. Studiebesöket varade mellan kl 8:30 och 12:30.

O3 driftläge

Fredrik Heyman informerar om summeringen av O3s produktionsår 2024. Året 2024 blev det tredje bästa produktionsåret sedan 1985. Under året producerades 10,8 TWh vilket motsvarar 7 % av den svenska elproduktionen. Årstillgängligheten blev cirka 89,8 % vilket kan jämföras med budget som var satt till 91,5 %. Avvikelserna berodde bland annat på problem med en Mava-pump i januari, 314-ventil i april, snabbstopp och styrstavsindikeringsfel i maj. Utöver detta har det blivit produktionsbortfall på grund av ventilprov under året. Vidare har komponentfel utmanat säkerhetssystem och orsakar så kallade rapporterbara omständigheter, RO. Två läckage har även noterats, ett inne i reaktorinneslutningen samt vätgas vid huvudgeneratoren. Under 2024 inträffade även en så kallad TRIF-olycka vilket innebär att olyckan resulterade i en sjukskrivning.

Ann-Charlotte Pernius informerar om den planerade revisionsavställningen för O3. Revisionen inleds den 29 mars och förväntas pågå i 20 dygn till den 18 april. Kritisk linje för årets revision är turbinarbetena. Övriga kritiska arbeten är bränslebyte ihop med inspektion av reaktortank och byte av fyra sonder för neutronflödesmätning. Arbetena i två subar med kylsystem bedöms också vara kritiska. I övrigt kommer revisionen innehålla 30 mindre underhållsärenden och 15 projekt (anläggningsändringar). Revisionen kommer innebära cirka 1500 arbetsordrar. Totalt kommer det vara cirka 850 personer som kommer att jobba med revisionen varav 600 är extra entreprenörer. Som alltid är det stort fokus på säkerheten där skyddsronder som både är planerade och behovsuppkomna kommer att genomföras. Fyra av de större arbetena som genomförs kommer ske med så kallad säkerhetscoaching.

§ 2

Information från SKB AB

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Informationen noteras som mottagen.

Dagens sammanträde

Petter Olsson informerar om nuläget på SKB.

Anläggningsförnyelse Clab

På Clab pågår ett antal projekt kopplat till anläggningsförnyelse.

- Projekt för utbyte av ventilationssystem på kontrollerad sida pågår där första och andra delprojektet är genomförda. Det sista delprojektet genomförs under vecka 11-13.
- Projektet för uppgradering av aktivitetsmätning i ventilationsskorsten kommer också att genomföras under vecka 11-13.
- Genomförandet för projekt för utbyte av lyftmaskineri bränslehiss kommer starta under vecka 22.
- Projektet Scant som syftar till att göra anpassningarna på Clab på grund av ny transportbehållare pågår och genomförandet av arbetena är planerade till att starta vecka 4 2026.

Säkerhetshöjande åtgärder kopplade till utökad mellanlagring

Petter informerar kortfattat om statusen för de säkerhetshöjande åtgärderna som krävs för att kunna utöka mellanlagringen till 11 000 ton. Av de tio villkor som sattes upp för utökad mellanlagring var fyra av mer teknisk karaktär.

- Organisation och system för beredskap är infört och erforderliga reservdelar är införskaffade vilket gör att villkoret för beredskap och reservdelar är uppfyllt.
- Mobil pump har köpts in och är redo för drift.
- Anläggningens elkraftssystem ska vara ombyggt senast 23:e juni 2027. Planen är att projektering sker 2025 och införande sker 2026.
- En tillkommande reservkylfunktion ska införas och ha driftsatts senast den 23:e juni 2029. Reservkylfunktionen ska utgöras av tillkommande system för kylning av förvaringsbassänger med luft som värmesänka. Planen är att införande sker under 2026 och 2027.

Nya transportbehållare

Leverans av den första enheten av transportbehållare är planerad till den 1 maj 2025. Det är ett amerikanskt företag som heter Holtec som tillverkar och levererar behållarna.

Sigrid

Sigrids transporter har fungerat väl. Den milda vintern har varit positiv för Sigrid då det inte har varit isproblem. Vintern och våren kommer vara intensiv då transporter från de tre verken pågår för fullt under årets första 16 veckor.

Sammanträdesdatum
2025-02-06

Övrigt Clab

Bränslehantering går enligt plan och håller på till vecka 16 med vissa veckors uppehåll. Därefter är ett längre sommaruppehåll för att starta upp igen vecka 37.

Omorganisationen på avdelning Drift och underhåll som har informerats om på lokala säkerhetsnämndsmötena under 2024 har nu genomförts och förhoppningen är att organisationen står väl rustad inför kommande program och projekt.

SKBs miljöprovningar

Samtliga miljöprovningar är igenom Mark- och miljödomstolen – KBS-3, Deldom Clab, Artskyddsdispens Kärnbränsleförvaret, Utbyggnad av SFR, Forsmarks hamn samt Havsvattenuttag SFR. Domen har gett verkställighet så att SKB har rätt till att påbörja sitt arbete trots överklaganden.

SKBs stegvisa provningar enligt kärntekniklagen

Petter avslutar med att kort informerar om SKBs stora arbeten som har eller ska provas enligt kärntekniklagen.

- SSM godkände i december SKBs PSAR för SFR. I januari startade arbetet med SFRs nya underjordutrymme som beräknas ta sex år att färdigställa.
- PSAR för Kärnbränsleförvaret är skickat till SSM för granskning. Första spadtag gjordes av miljöministern i januari, vilket blev startskottet för förberedande arbeten ovan jord som kommer att pågå under 2025 och 2026. Om och när SSM godkänner PSAR påbörjas sprängarbeten för Kärnbränsleförvaret.
- PSAR för inkapslingsanläggningen i Oskarshamn kommer att skickas in till SSM under 2026. Bedömningen är att det inte kommer ta lika många år att bygga Clink som Kärnbränsleförvaret. SKB planerar att ta bägge anläggningarna i drift samtidigt.

§ 3

Information från SSM

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Informationen noteras som mottagen.

Dagens sammanträde

Tillståndsprövning kärntekniska anläggningar

Johan Kastlander som är chef på SSMs enhet Tillståndsprövning kärntekniska anläggningar informerar om enhetens organisation och uppdrag. Enheten skapades i maj 2024 då den tidigare enheten delades i två tillståndsprövningsenheter - en som ansvarar för frågor som handlar om kärnreaktorer (B-KR) och en som ansvarar för frågor som handlar om övriga kärntekniska anläggningar (B-KA). Enheten B-KA har tio anställda tillhör avdelningen Beredskap och tillståndsprövning.

Huvudsakliga ansvarsområden för enheten Tillståndsprövning kärntekniska anläggningar är:

- Tillståndsprövning och dispenser inom kärnteknisk verksamhet, radioaktivt avfall och använt kärnbränsle med mera.
- Placering av verksamhet i beredskapskategori.
- Friklassning av kärntekniska anläggningar och kontaminerade områden.
- Granskning av återkommande helhetsbedömning (ÅHB).
- Granskning av FUD-program (Forskning Utveckling Demonstration).
- Godkännande av strålskyddsexpertfunktion/strålskyddsövervakare.
- Frågor om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor för samtliga typer av anläggningar och transporter.

Exempel på uppgifter som enheten utför är:

- Granskningar av säkerhetsredovisningar (i flera steg) inför större anläggningsändringar eller nya anläggningar. Till exempel har säkerhetsredovisning (PSAR) för utbyggnaden av SFR granskats och godkänts i november 2024. Ett annat exempel är granskning av systemet för slutförvar för använt kärnbränsle. För närvarande granskas SKBs PSAR för Kärnbränsleförvaret och moderniseringen av Clab.
- Ansökningar för återvinning/deponering av radioaktivt avfall (friklassning, deponi, markförvar), till exempel hantering av rivningsmaterial från kärnreaktorer.
- Dispenser och friklassningsansökningar, till exempel Ågesta-anläggningen.
- Granskning av återkommande helhetsbedömning för Westinghouses anläggning.
- Utredningar om beredskapskategoriseringar för SFR, SFK och Clink.

Översiktlig beskrivning av SSMs tillsynsprocess

Torbjörn Karlsson och Adnan Kozarcanin ger den lokala säkerhetsnämnden en översiktlig beskrivning av SSMs tillsynsprocess. Torbjörn och Adnan arbetar på SSMs enhet för tillsyn drift och anläggning (T-DA).

Sammanträdesdatum
2025-02-06

SSM genomför olika typer av tillsyn som i stort kan delas in i fem områden – Inspektion, Granskning, Verksamhetsbevakning, Tillsynsmöten (löpande kontakt med verksamhetsutövare) samt Samlad strålsäkerhetsvärdering (SSV).

En *inspektion* syftar till att bedöma om verksamhetsutövaren bedriver verksamheten enligt gällande krav och gällande drifts- och tillståndsvillkor. Resultatet av inspektionen ska dokumenteras i en rapport som ligger till grund för ett beslut efter tillsyn. Rapporten ska alltid redovisa gjorda observationer baserad på insamlad information, analys med bedömningar mot krav, samt övriga slutsatser. En inspektion kan resultera i beslut om tillsynsåtgärder.

Syftet med en *granskning* är att kontrollera om gällande krav samt drifts- och tillståndsvillkor är uppfyllda. Granskning genomförs huvudsakligen av underlag redovisat av verksamhetsutövaren. Resultatet av granskningen ska dokumenteras i en rapport som ligger till grund för ett beslut efter tillsyn. Rapporten ska redovisa observationer, analys av redovisat underlag samt bedömningar mot gällande krav. En granskning kan resultera i beslut om tillsynsåtgärder.

En *verksamhetsbevakning* syftar till att ge SSM kunskap om den verksamhet som bedrivs av verksamhetsutövare genom insamlad information och observationer kopplade till krav på verksamheten. En verksamhetsbevakning kan genomföras som en planerad förannmäld respektive oanmäld insats, eller vid särskilda behov som reaktiv (oplanerad) brådsökande tillsynsinsats. Vid behov, till exempel utifrån gjorda observationer av tydliga brister som bedöms utgöra grund för beslut om tillsynsåtgärder, kan en verksamhetsbevakning leda till ett beslut om tillsynsåtgärder.

Syftet *tillsynsmöten* är att upprätthålla kontakt mellan SSM och verksamhetsutövare så att SSM har uppdaterad kunskap om aktuella förhållanden hos verksamhetsutövaren. Vidare syftar tillsynsmötena till att verksamhetsutövare är informerade om aktuella frågor hos myndigheten som är av vikt för deras verksamhet, och ömsesidigt erfarenhetsutbyte och lärande sker.

Syftet med *samlad strålsäkerhetsvärdering (SSV)* är att skapa en myndighetsgemensam värdering av strålsäkerheten för en tillståndshavare och att ta ställning till om det finns förutsättningar för att fortsätta driva verksamheten på ett strålsäkert sätt. Tidigare har SSV genomfört varje år på de kärntekniska anläggningarna men i år sker en förändring. Från och med 2025 kommer en nyutvecklad SSV införas där värderingen sker vart annat år istället. Det innebär att det inte kommer genomföras någon SSV på anläggningarna i Oskarshamn under 2025.

Tillsynsschema 2025

Torbjörn och Adnan informerar vidare om tillsynsschemat för OKG och SKB 2025. På OKG kommer SSM ha följande verksamhetsbevakningar.

- Driftgenomgångar (O3), Driftuppföljning (O1 och O2) med avdelning P (Produktion).
- Möte med avdelning Säkerhet och kvalitet.
- Möte med Strålskydd.
- RA-bevakning O3.
- Friklassning av byggnader O1 och O2.

SSM kommer även att ha tillsynsmöten kopplat till Teknik. Inspektioner kommer ske genom bastillsyn av avfall, primär och fristående säkerhetsgranskning, kärnbränslekonstruktioner och reaktorfysik, anläggningsändringar, underhåll samt åldring.

På SKB kommer inspektioner ske på Clab kopplat till strålsäker hantering av kärnbränsle samt underhåll och åldring. Verksamhetsbevakning kommer ske av drift- och händelseuppföljning inklusive strålskydd på både Clab och SFR samt efterlevnadskontroll av deponerat avfall i SFR.

§ 4

Information från Länsstyrelsen i Kalmar län

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Informationen noteras som mottagen.

Dagens sammanträde

Frida Tidäng informerar om länsstyrelsen pågående arbeten kopplat till kärnenergiBEREDSKAP.

Planer

Arbetet med delplan kommunikation pågår där remissvaren som kom in på förslaget håller på att hanteras. Ambitionen är att delplanen ska kunna fastslås inom kort. Vidare deltar Länsstyrelsen i Kalmar län i olika former i nationella planer och projekt som bland annat MSB och SSM driver. Nationell beredskapsplan (NBP) förväntas vara klar den sista mars 2025. Arbetet med planen för statlig räddningstjänst under höjd beredskap och krig kommer att påbörjas efter NBP är fastställd.

MSBs förslag på saneringsstrategi har varit ute på remiss under december och januari. Länsstyrelsen i Kalmar län upplever att strategin är generellt skriven och att den nationella styrningen skulle behöva vara tydligare kring exempelvis vad som gäller för vårt län.

Länsstyrelsen har tillsammans med SSM tagit fram informationsmaterial om strålskydd till arbetsgivare och arbetstagare vid arbete vid en eventuell kärnenergiolycka. Materialet är klart.

Länsstyrelserna ansvarar för utdelning av jodtabletter i beredskapszonerna. Utdelade jodtabletter har ett "bäst-före-datum" vilket innebär att länsstyrelserna tillsammans med SSM har påbörjat arbetet med upphandling av nya jodtabletter. Dialog pågår kring hur distributionen av jodtabletterna ska ske och där förslag nu finns på att göra det via befintliga öppenvårdsapotek. SSM håller på att snabbutreda hur det kan ske i de olika beredskapszonerna. Bland annat tittar de på hur andra länder gör. Det kan bli så att utdelningen kommer skilja sig åt mellan de olika länen. Lokala säkerhetsnämnden undrar om det kan bli färre som kommer ha tillgång till jodtabletter i hemmet om ansvaret att hämta ut tabletterna läggs på invånarna (jämfört med om tabletterna distribueras hem till varje hushåll).

Övning Fenix

Utfallet på övning Fenix som pågick under 2024 håller på att utvärderas. Övergripande lärdomar som har kommit fram är bland annat följande.

- För en diskussion med privata aktörer om hur de avser agera i en krissituation, exempelvis inom skola och hemsjukvård.
- Diskutera med intresseföreningar, trossamfund och idrottsföreningar vad de kan bidra med i en kris.
- Utred vilken samhällsviktig verksamhet som måste upprätthållas, även om ett område ska utrymmas. Vilken personal krävs för att upprätthålla verksamheten, samt vilka tillkommande resurser? Detta är även relevant för arbetet med det civila försvaret.
- Tillsammans med Polisen bör man diskutera vilka områden inom kommunen som kan ha behov av särskild bevakning efter att en utrymning har genomförts.
- Utrymning av SÄBO och LSS. Behöver detaljplaneras i hög grad och man behöver även utreda var de människorna ska utrymmas till.

Sammanträdesdatum
2025-02-06

- Inventera vilka särskilda behov det finns i den egna kommunen och vilka numerärer man har, både avseende kapacitet och behov.
- Utveckla arbetet med frivilliga och använd dem för att bemanna platser.
- Gör en inventering av antalet möjliga inkvarteringsplatser i länet. Länsstyrelsen samordnar. Upprätta en bild av sammanställd förmåga och kapacitet för mottagande, inklusive inkvartering och principer för hänvisning. Det är viktigt att klargöra vilka resurser som finns tillgängliga och hur dessa ska användas.
- OKG behöver föra en diskussion med Polisen om att få tillträde till halvön för in-/utpassering av personal som arbetar på verket, efter att en utrymning skett.

Frida informerar vidare att Länsstyrelsen i Kalmar län kommer att ha en stående övnings- och utbildningsvecka varje år. Olika länsstyrelser har olika veckor, för Kalmar län blir det vecka 47 som blir övningsvecka.

Lokala säkerhetsnämnden tar upp att det i januari skedde en övning i Växjö där kommunen testade sin beredskap av mottagande av tiotusentals evakuerade vid en kärnkraftsolycka. Nämnden frågar om Länsstyrelsen i Kalmar län var involverad i denna övning vilket Frida svarar att de inte var.

§ 5

Föregående protokoll

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Protokollet från sammanträdet 2024-11-27 läggs till handlingarna.

Dagens sammanträde

Protokollet har varit utsänt och då det inte finns några kommentarer till det läggs protokollet från sammanträdet 2024-11-27 till handlingarna.

§ 6

Verksamhetsberättelse och bokslut för 2024

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Verksamhetsberättelse och bokslut för 2024 fastställs.

Dagens sammanträde

Förslag på verksamhetsberättelse och bokslut har inför dagens möte skickats ut till nämndens ledamöter. Vidare bifogades uttalandet från Oskarshamns kommuns ekonomichef Fredrik Thunberg om den lokala säkerhetsnämndens finansiella rapportering för räkenskapsåret 2024. Den finansiella rapporteringen bedöms i alla väsentlighet vara upprättad och följa de redovisningsprinciper som beskrivs i rapporten.

§ 7

Övriga frågor

Lokala säkerhetsnämndens beslut

Inga övriga frågor hanteras.